

การสื่อสารเพื่อการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันคู่รักของวัยรุ่นไทย

นางสาวเยาวภา อินทร์ชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาวาทวิทยา ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMMUNICATION IN STARTING ROMANTIC RELATIONSHIP OF THAI ADOLESCENTS

Miss Yaowapha Intharachai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Speech Communication

Department of Speech Communication and Performing Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491449

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสื่อสารเพื่อการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันคู่รักของวัยรุ่นชาวไทย

โดย

นางสาวเยาวภา อินทร์ชัย

สาขาวิชา

วาทวิทยา

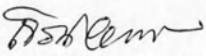
อาจารย์ที่ปรึกษา

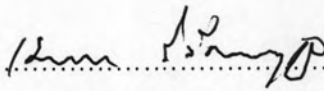
รองศาสตราจารย์ เมตตา วิวัฒนานุกูล

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ เมตตา วิวัฒนานุกูล)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พัชนี เชายจรรยา)

เยาวภา อินทร์ชัย : การสื่อสารเพื่อการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันคู่รักของวัยรุ่นไทย
(COMMUNICATION IN STARTING ROMANTIC RELATIONSHIP OF THAI
ADOLESCENTS) อ. ที่ปรึกษา : รศ. เมตตา จิววัฒนานุกูล , 144 หน้า.

งานวิจัยเรื่อง การสื่อสารเพื่อการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันคู่รักของวัยรุ่นไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการสื่อสารเพื่อการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันคู่รัก (Romantic Relationships) ของวัยรุ่นไทย และปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะการสื่อสารเพื่อการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันคู่รัก (Romantic Relationships) ของวัยรุ่นไทย รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลจากนิสิตและนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด และสัมภาษณ์นิสิตและนักศึกษา จำนวน 16 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1. วัยรุ่นในสังคมไทยมีพฤติกรรมการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันคู่รักแบ่งเป็น 2 กลุ่มอย่างเห็นได้ชัด คือ กลุ่มที่มีพฤติกรรมค่อนข้างเสรีไม่ยึดติดกับค่านิยมเดิมและกลุ่มที่ยังคงมีพฤติกรรมยึดติดกับค่านิยมเดิม ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเคยจีบและเคยถูกจีบมากกว่า 3 ครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยมีประสบการณ์ความรักในทางที่ดีและมีจุดประสงค์เพื่อนำไปสู่การมีเพื่อนสนิทที่รู้ใจ โดยจะเลือกจีบจากลักษณะอุปนิสัยเป็นสำคัญ เมื่อพบบุคคลที่สนใจจะดูทำที่ก่อนในการจีบแต่จะเปิดเผยความเป็นตนเองให้มาก โดยมีการสอบถามประวัติการศึกษา / การทำงาน แต่เมื่อต้องการทราบข้อมูลบางอย่างเกี่ยวกับบุคคลที่สนใจ มักจะแอบสังเกตเองด้วยตนเอง และในครั้งแรกของการจีบ มักจะใกล้ชิดกันแต่ไม่มีการถูกเนื้อต้องตัว และเมื่อต้องแยกจากบุคคลที่สนใจก็จะขอเบอร์โทรศัพท์ และเห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากตนเองมากที่สุด

2. พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์และพฤติกรรมการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันคู่รักของวัยรุ่นไทย 6 ตัวแปร ได้แก่ เพศ การประเมินตนเอง ประสบการณ์เคยจีบ การรับรู้ความรักจากประสบการณ์ที่ผ่านมา จุดประสงค์ในการจีบและบทบาทของผู้ปกครองด้านความรัก

ภาควิชา ..... วททวิทยาและสื่อสารการแสดง .....ลายมือชื่อนิสิต..... ไชวาท ..... จีฬทระ: ัยุ
สาขาวิชา ..... วททวิทยา .....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา 2549

4885127028 : MAJOR SPEECH COMMUNICATION

KEY WORD: ROMANTIC RELATIONSHIP / ADOLESCENT / COMMUNICATION / FLIRTING

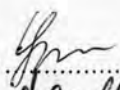
YAOWAPHA INTCHARACHAI : COMMUNICATION IN STARTING ROMANTIC RELATIONSHIP OF ADOLESCENTS , THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. METTA VIVATANANUKUL, 144 pp.

The study entitled "Communication in Starting Romantic Relationship of Thai Adolescents" was aimed to understand the patterns of communication in starting romantic relationship of Thai adolescents, and to study the factors affecting communication in starting romantic relationship of Thai adolescents. The researcher used survey research methodology by sending the questionnaires to 200 university level students studying in Bangkok, and by in-depth interviewing with 16 students.

The study revealed two main results as follow:

1. Starting romantic relationship behaviors can be divided into two groups: modern adolescents who did anything they liked freely, and the conservative ones who followed old Thai values. Most subjects flirted others and were flirted by others more than three times, mostly during their studying in the universities. Most of them had positive experiences in romantic relationship aimed towards stronger relationship in future. Most adolescents decided to start their romantic relationship with someone they were interested in by observing his or her outward behaviors first. During each flirting, most adolescents preferred to reveal a lot of their real personalities, and talked a lot about their education or working background. However, to get deeper information about the person, they preferred observing them secretly. At the first meeting, most samples tried to get closer, but didn't touch each other, and asked for telephone numbers when they departed. Most subjects claimed that it was themselves who influenced their own romantic relationship behaviors .

2. There were 6 factors affecting communication in starting romantic relationship of Thai adolescents, namely sex, self image, flirting experience, perception of past romantic experience, flirting objectives, and roles of the parents in their romantic relationship.

Department Speech Communication and Performing Arts..... Student's signature

Field of study Speech Communication

Advisor's signature

Academic year 2006

กิตติกรรมประกาศ

...หากชีวิตคือการเดินทาง ในวันนี้ชีวิตคงมาถึงทางแยก ที่ต้องตัดสินใจเลือกทางเดิน เพื่อที่จะก้าวต่อไป ...

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ. เมตตา วิวัฒน์านุกูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยห่วงใยเอาใจใส่ คอยชี้แนะแนวทางแก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสิ้น รวมถึงขอขอบคุณต่อความเมตตา ความกรุณาและความปรารถนาดีที่มีต่อลูกศิษย์คนนี้อย่างตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ รศ. ถิรพันธ์ อนุวัชศิริกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รศ. พัทธนี เขจรรรยา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาให้คำชี้แนะแก่ผู้วิจัย อันทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมถึงขอกราบขอบพระคุณต่อการประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่ยิ่งใหญ่จากคุณครูและคณาจารย์ทุกท่านที่ทำให้ผู้วิจัยมาถึงวันนี้

ขอขอบคุณต่อการสละเวลาและน้ำใจของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน อันเป็นกำลังสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณมิตรภาพและความจริงใจจากพี่เซฟ พี่อ๊อฟ และเบ็กซ์เพื่อนรัก ที่คอยห่วงใย คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมถึงพี่ๆ รุ่น 8 ภาควชาวิทยาทุกคน

ขอบคุณความเหน็ดเหนื่อย ความอ่อนล้า ความท้อแท้ใจ ความเศร้าเสียใจและการรอคอย ที่ทำให้ผู้วิจัยแข็งแกร่งขึ้นและรู้ว่าความสำเร็จมีคุณค่ามากเพียงใด

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อต๋อยและแม่ใจ ผู้ให้ที่ยิ่งใหญ่ ผู้ให้ชีวิต ให้ความรัก ให้การศึกษา ให้กำลังใจ ให้โอกาสในการเลือกทางเดินชีวิตและให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ลูกคนนี้อย่างเสมอมา กราบขอบพระคุณย่าวงศ์ผู้ที่คอยห่วงใยและรอคอยความสำเร็จของหลานคนนี้อย่างตลอด ขอขอบคุณกำลังใจและความรู้สึกที่ดีที่รับรู้ได้จากพี่ผู้ที่อยู่เคียงข้างเสมอ และที่สำคัญที่สุดขอบคุณความตั้งใจ ความเพียรพยายาม ความอดทนของตนเองที่เลือกที่จะทำและทำได้ในที่สุด

..ขอบคุณ "ความรัก" ที่ทำให้โลกนี้น่าอยู่มากขึ้น...

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1	
ที่มาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์.....	4
ขอบเขตงานวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับความรัก (Love Relationships).....	7
แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self – Concept).....	13
แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationships).....	19
ขั้นตอนการเกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล.....	19
ทฤษฎีว่าด้วยความดึงดูดใจ (Attraction Theory).....	22
การเปิดเผยตนเอง (Self – Disclosure).....	24
ทฤษฎีลดความไม่แน่นอน (Uncertainty Reduction Theory).....	30
ทฤษฎีละเมิดเกินความคาดหวัง (Expectancy - Violation Theory).....	33
งานวิจัยในประเทศ.....	35
งานวิจัยต่างประเทศ.....	36
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
รูปแบบและวิธีวิจัย.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39

	๗
ขั้นตอนการเก็บข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (Survey Questionnaire).....	43
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล.....	43
- ส่วนที่ 2 ประสบการณ์ความรักและพฤติกรรมการสื่อสารเพื่อการเริ่มต้น ความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก (Romantic Relationships)	46
- ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆกับประสบการณ์ความรักและพฤติกรรม การสื่อสารเพื่อการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก(Romantic Relationships)	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)	119
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล	120
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆในระยะก่อนการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก.....	122
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารเพื่อเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก	124
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	127
สรุปผลการวิจัย	128
- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล.....	128
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก.....	128
- ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการสื่อสารเพื่อเริ่มต้น ความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก.....	129
- ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับประสบการณ์ความรัก และพฤติกรรมการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก.....	130
อภิปรายผลการวิจัย.....	131
ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป.....	141
รายการอ้างอิง.....	142
ภาคผนวก.....	145
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	151

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	
ที่มาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์.....	4
ขอบเขตงานวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับความรัก (Love Relationships).....	7
แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self – Concept).....	13
แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationships).....	19
ขั้นตอนการเกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล.....	19
ทฤษฎีว่าด้วยความดึงดูดใจ (Attraction Theory).....	22
การเปิดเผยตนเอง (Self – Disclosure).....	24
ทฤษฎีลดความไม่แน่นอน (Uncertainty Reduction Theory).....	30
ทฤษฎีละเมิดเกินความคาดหมาย (Expectancy - Violation Theory).....	33
งานวิจัยในประเทศ.....	35
งานวิจัยต่างประเทศ.....	36
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
รูปแบบและวิธีวิจัย.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
ขั้นตอนการเก็บข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (Survey Questionnaire).....	43
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล.....	43
- ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพความรักและพฤติกรรมการสื่อสารเพื่อการเริ่มต้น ความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก (Romantic Relationships)	46
- ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆกับประสิทธิภาพความรักและพฤติกรรม การสื่อสารเพื่อการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก(Romantic Relationships)	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)	119
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล	120
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆในระยะก่อนการเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก.....	122
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารเพื่อเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก	124

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	127
สรุปผลการวิจัย	128
- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล.....	128
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก.....	128
- ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการสื่อสารเพื่อเริ่มต้น ความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก.....	129
- ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับประสิทธิภาพความรัก และพฤติกรรมเริ่มต้นความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก.....	130
อภิปรายผลการวิจัย.....	131
ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป.....	141
รายการอ้างอิง.....	142
ภาคผนวก.....	145
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	151